

Ezra, een man met een goede naam

Ezra 7

De tijd van Ezra

Ezra was een voorbeeldig man in zijn tijd. Het was geen gemakkelijke tijd. Het volk Israël had zeventig jaar ballingschap achter de rug voordat er een deel terugkeerde onder Zerubbabel. De terugkeer onder Ezra vond nog eens ongeveer tachtig jaar later plaats. Reeds honderd en vijftig jaar waren vele Joden nu al ondergedompeld in een totaal andere cultuur, met totaal andere gewoonten en een veelkleurige afgodendienst. We kunnen wel zeggen dat er ondertussen meerdere generaties geboren en opgegroeid waren in die tijd van ballingschap. Ook Ezra zelf was in de ballingschap geboren. Velen hadden hier hun 'thuis' gevonden. Dat blijkt al uit het feit dat niet alle Joden waren teruggekeerd, toen Kores zo'n tachtig jaar eerder toestemming gaf aan alle Joden die wilden terugkeren (Ezra 1:3). Helemaal onbegrijpelijk is dat ook niet; stelt u zich maar eens in hun plaats. Na zeventig jaar hadden ze een zeker bestaan opgebouwd. Moesten ze dat nu weer achterlaten om terug te keren? En wat zouden ze aantreffen in Jeruzalem en Juda? Een land dat ondertussen weer bewoond was door anderen. Een stad die in puin lag en waarvan de tempel een ruïne was geworden. Welke toekomst wachtte hen daar? De teruggekeerden onder Zerubbabel hebben heel wat geloof aan de dag gelegd toen zij terug gingen. Nu nog eens ongeveer tachtig jaar later trok Ezra op.

Ezra wordt gezonden

Ezra werd door koning Artachsasta en zijn zeven raadsheren uitgezonden om een onderzoek in te stellen naar Juda en Jeruzalem (Ezra 7:14). Ook kreeg hij de opdracht het zilver en goud, dat de koning en zijn raadsheren vrijwillig schonken voor de tempel van God, over te brengen naar Jeruzalem (vs. 15, 27). Dat was de aanleiding voor de terugkeer van Ezra en allen die met hem wilden meegaan. Dat de koning dit aan Ezra toevertrouwde, moet toch wel betekenen dat hij een goede en betrouwbare reputatie had. Ezra was dan wel een schriftgeleerde (vs. 6, 11, 12) en priester (vs. 1-5, 11, 12), maar dat zegt nog niet alles. Er zijn genoeg voorbeelden van slechte priesters en

schriftgeleerden in de Bijbel te vinden. Maar zo was Ezra niet, hij had een goede naam. In Ezra 7 kunnen we minstens zeven kenmerken van Ezra als persoon vinden. Het zal ons dan ook niet verwonderen dat hij een goede reputatie genoot.

De goede hand van de Heer

Het is belangrijk te zien dat we nergens lezen dat Ezra een woord, een profetie, een droom of wat dan ook van God had gekregen. Hij moest uit de omstandigheden afleiden wat Gods wil voor zijn leven was. Uit de opdracht van koning Artachsasta maakte Ezra op dat de hand van de Heer, zijn God, over hem was (Ezra 7:28b). De hand van de Heer was met hem, en daarom had de koning hem alles gegeven wat hij verlangde (vs. 6). Maar dit kon Ezra zelf alleen maar opmaken uit het feit dat de koning hem inderdaad alles gaf.

Dit is zo toepasselijk voor de gelovige vandaag. Ook wij moeten gewoonlijk aan de hand van onze omstandigheden Gods stem proberen te verstaan. Wij hebben daar geestelijk geopende oren en ogen voor nodig. Dat is best moeilijk, laten we daar maar eerlijk in zijn. Zo verstond Ezra Gods stem in de omstandigheden. En zodra hij begrepen had dat de hand van zijn God over hem was, vatte hij moed (Ezra 7:28b). Het had er voor hem zelfs toe geleid dat hij een groot risico nam. In plaats van een leger en ruiters te vragen voor bescherming onderweg, vertrouwde hij op de goede hand van God (Ezra 8:21-22). Dit geloofde hij rotsvast: *"De hand van onze God is ten goede over allen die Hem zoeken, maar zijn macht en toorn zijn tegen allen die Hem verlaten"* (vs. 22b). Dat was in de tijd van Ezra zo, en dat is ook vandaag de dag nog zo. Daar mogen we ons werkelijk op verlaten. Als wij eenmaal Gods stem verstaan uit de omstandigheden, mogen wij volkomen op Hem vertrouwen en goede moed vatten.

Tegelijkertijd handelde Ezra niet zomaar ondoordacht, dat blijkt al uit het eerste kenmerk dat we van hem kunnen ontdekken.

Kenmerk 1: Het woord van God onderzoeken

Het eerste kenmerk van Ezra was dat hij de wet des Heren onderzocht (Ezra 7:10). Hij deed dat niet zomaar, hij 'had er zijn hart op gezet'. Het was voor Ezra niet alleen maar interessant, iets dat hem boeide. Het onderzoeken van de wet van God was voor hem een zaak van het hart. Hij wilde Gods wil, 'de woorden van de geboden en voorschriften des Heren voor Israël' (vs. 11b), kennen. Hij wilde Gods gedachten leren kennen en verstaan. Daarnaast was hij op zoek. Gods wet was hem kostbaar (vgl. Ps. 119:162). Ezra was niet opgeblazen door zijn kennis van de wet (vgl. 1 Kor. 8:1). Het was voor hem geen dorre theorie, maar de openbaring van Wie God Zelf is.

Ezra hield zich niet zo nu en dan bezig met de wet, maar hij bestudeerde Gods Woord intens en aandachtig. Ezra wordt dan ook door de koning aangesproken als 'de geleerde in de wet van de God des hemels' (Ezra 7:11). Het getuigenis dat van hem uitging was dat hij 'een schriftgeleerde, bekwaam in de wet van Mozes' was (vs. 6). Niet iedereen is een fulltimer of een Bijbelleraar, maar het lezen van het Woord van God hoort toch voor elke christen dagelijks realiteit te zijn. Hebben wij nog honger naar kennis van Gods Woord en Gods gedachten? Het lezen van Gods wil en gedachten in het Woord is werkelijk geestelijk voedsel. Daardoor leren wij God en de Heer Jezus beter kennen.

Kenmerk 2: Het woord van God volbrengen

Ezra las en bestudeerde niet alleen de wet van God, hij leefde er ook naar (Ezra 7:10). Ook daarop had hij zijn hart gezet. Ezra kende niet alleen de theorie, hij bracht ze ook in de praktijk. Ook voor hem golden de woorden: "Uw inzettingen zijn mij tot snarenspeel in het huis van mijn vreemdelingschap. Des nachts gedenk ik uw naam, o Here, en onderhoud ik uw wet" en: "Ik heb gezworen en ik zal het gestand doen, dat ik uw rechtvaardige verordeningen zal onderhouden" (Ps. 119:54-55, 106). Ezra onderzocht Gods wet om te weten hoe God wilde dat hij zou leven, en dat deed hij dan ook.

Het lezen van het Woord van God hoort invloed te hebben op onze levenspraktijk. Wanneer wij Gods gedachten leren verstaan, dan is het ook de bedoeling dat we ernaar leven. Is het teveel gezegd dat je Gods Woord anders beter niet kunt lezen? Als het kennen van Gods wil geen invloed heeft op de praktijk van ons leven, hoe diep gaat het Woord van God dan? Het is de bedoeling dat we het begrijpen met ons verstand, dat we het innerlijk ons eigendom maken en dat het een uitwerking heeft op ons doen en laten. Dan is Gods Woord 'een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad' (Ps. 119:105).

Kenmerk 3: Het woord van God doorgeven

Ezra wilde de wet van God *kennen*, hij *leefde* er ook naar en vervolgens wilde hij de wet *doorgeven* (Ezra 7:10). Dat heeft natuurlijk te maken met zijn taak als priester (Lev. 10:11; Mal. 2:7). Het was zijn opdracht Gods inzettingen en verordeningen te onderwijzen. Het was zijn verlangen dat in Israël te doen, een verlangen dat door koning Artachsasta ingewilligd werd (vs. 6, 25). In Nehemia 8 kunnen wij lezen dat Ezra ook daadwerkelijk Gods wet onderwees in Israël.

Het is bijzonder waardevol dat God aan bepaalde mensen het verlangen geeft het Woord door te geven en uit te leggen. We noemen hen 'leraars' (Ef. 4:11). Het is een belangrijk werk, waardoor Gods Woord verklaard wordt. Een onderdeel van de taak van de leraars is om ons te leren hoe God wil dat wij leven. Wat een zegen is het als zij dat niet belerend, maar met een bewogen hart doen. Maar het is niet alleen maar voor de leraars. Wij mogen allemaal in de onderlinge omgang met broeders en zusters met elkaar spreken over het Woord van God. We zouden dat wellicht zelfs meer moeten doen.

Het woord van God werkt vormend

Lees, leef en geef het woord van God. Zo kunnen we deze eerste drie kenmerken samenvatten in een enkele zin. De volgende vier kenmerken tonen dat Ezra het Woord van God niet alleen maar las, gehoorzaamde en doorgaf, maar dat het hemzelf ook had *gevormd*. Het is pas goed als het Woord iets met ons doet, als het ons denken, ons hele wezen, ons leven en ons handelen verandert. Ezra kende de krachtige werking van het Woord van God, en zo hoort dat bij ons ook te zijn: "(...) wordt hervormd (d.i. veranderd) door de vernieuwing van uw denken" (Rom. 12:2). Er is een steeds voortgaande vernieuwing van de innerlijke mens nodig (2 Kor. 4:16). Het Woord van God speelt daarbij een cruciale rol!

Kenmerk 4: Betrouwbaar zijn

Toen koning Artachsasta Ezra naar Jeruzalem zond, gaf hij hem ook heel wat goud en zilver mee (Ezra 7:15). Daaruit mogen we gerust besluiten dat de koning Ezra heel betrouwbaar achtte.¹ We lezen nergens dat de koning iemand meestuurlde om erop toe te zien dat Ezra deze rijkdom daadwerkelijk gebruikte zoals hem was opgedragen (vs. 17, 19), of niets achterhield voor zichzelf. Ook met het overige goud en zilver (vs. 16) had de koning er alle vertrouwen in dat Ezra het goed

¹ Hetzij koning Artachsasta Ezra persoonlijk kende, hetzij dat hij afging op het getuigenis van anderen, het blijkt dat Ezra een goede reputatie genoot in zijn omgeving. Daar gaat het nu om.

zou besteden: “Wat u en uw broeders echter goed zal denken te doen met het overige zilver en goud, dat moogt gij doen naar de wil van uw God” (vs. 18).

Koning Artachsasta blijkt dus veel vertrouwen te hebben in Ezra. Dat Ezra dit vertrouwen waard is, blijkt ondermeer uit het feit dat hij zelf vóór de reis en na de aankomst in Jeruzalem het initiatief neemt om het goud en zilver af te wegen (Ezra 8:25-30, 33-34). Het vertrouwen van de koning in Ezra gaat zelfs zover dat hij hem volmacht geeft uit de koninklijke schatkist te vragen wat er nog meer nodig zou zijn voor het huis van God (Ezra 7:20). De schatbewaarders aan de overkant van de Rivier krijgen opdracht zonder tegenspraak aan de vraag van Ezra te voldoen (vs. 21-23). De koning vertrouwde erop dat Ezra niet meer zou vragen dan wat nodig was, en hem dus niet zou bestelen. Daarom gaf hij Ezra toegang tot de middelen van zijn eigen schatkist.

In 1 Korintiërs 4:1-2 schrijft Paulus dat het voor dienstknechten een vereiste is dat zij betrouwbaar zijn. Zo noemt Paulus Timoteüs (1 Kor. 4:17), Tychikus (Ef. 6:21; Kol. 4:7) en Onesimus (Kol. 4:9) betrouwbaar, en noemt ook Petrus Silvanus betrouwbaar (1 Petr. 5:12). Betrouwbaar zijn is een onontbeerlijke voorwaarde om een goede reputatie te kunnen genieten. Christenen moeten betrouwbare mensen zijn. Voor ‘gelovig zijn’ en ‘betrouwbaar’ of ‘trouw zijn’ kent het Grieks hetzelfde woord *pistos*. Gelovigen dienen dan ook trouw en betrouwbaar te zijn. Trouw staat dan ook niet voor niets bij de vrucht van de Geest (Gal. 5:22). God wil dat wij betrouwbaar zijn.

Kenmerk 5: De wijsheid van God bezitten

Een volgend aspect van Ezra’s reputatie bij koning Artachsasta was zijn wijsheid: “Gij nu, Ezra, stel naar de wijsheid van uw God, die gij bezit (...)” (Ezra 7:25). Dat Ezra een wijs man was, was de koning niet ontgaan. Deze wijsheid was echter niet zomaar menselijke wijsheid. Het was de wijsheid van zijn God. Ezra bezat, om het met de woorden van Jakobus te zeggen, ‘de wijsheid die van boven is’ (vs. 17). Het eerste kenmerk van Ezra dat wij vonden, was dat hij de woorden van God las en bestudeerde. Dat had hem niet alleen maar kennis van Gods gedachten opgeleverd, het had hem ook wijs gemaakt. Kennis is niet voldoende, *wijsheid* is het goed aanwenden van die kennis in allerlei situaties.

Het lezen van het Woord van God kan ons *wijs* maken (2 Tim. 3:15). Wijsheid is de kunst om te weten hoe je het best kunt handelen in allerlei situaties, trouw aan het Woord van God en naar de gezindheid van Christus in de omstandigheden die zich voordoen. Wanneer christenen overeenkomstig de wijsheid van God in het leven staan, dan blijft dat beslist niet onopgemerkt.

Kenmerk 6: Rechtvaardig zijn

Als gevolg van de wijsheid die Ezra eigen was, kreeg hij de opdracht van de koning om de rechtspraak in Israël te organiseren (Ezra 7:25-26). Omdat de koning hem deze taak toevertrouwde, dus de juiste mensen aan te stellen voor de rechtspraak, mogen we wel zeggen dat Ezra zelf ook een rechtvaardig man was. Hoe zou immers iemand die onrechtvaardig handelde rechtvaardige mensen kunnen aanstellen? Gerechtigheid heeft te maken met het correct en juist handelen. Het recht dient om te oordelen tussen goed en kwaad en de gerechtigheid haar loop te geven. Het geeft het noodzakelijke onderscheidingsvermogen tussen goed en fout aan, en de bekwaamheid daarnaar te handelen. Maar ook dient er billijkheid te zijn in de rechtspraak. De strafmaat moet overeenkomstig de overtreding zijn (vs. 26), anders is de rechtspraak zelf niet rechtvaardig. Ezra moest zorgen voor rechtspraak die beantwoordde aan de wetten van God.

Het is niet aan ons om rechtspraak te oefenen, maar wel om rechtvaardig te zijn in heel ons doen en laten, om steeds correct te handelen. Het gaat om het in de praktijk rechtvaardig handelen² tegenover onze medemensen, overeenkomstig Gods gedachten. Paulus moest aan de Korintiërs vragen of er dan werkelijk niemand onder hen wijs genoeg was om rechtvaardig op te treden, volgens Gods gedachten (1 Kor. 6:5). Een christen hoort rechtvaardig en billijk te zijn, en correct te handelen.

Kenmerk 7: Actief zijn

Nadat Ezra de opdracht van de koning gekregen had en daaruit begrepen had wat Gods wil was, kwam hij snel in actie. Hij verzamelde mensen om met hem op te trekken naar Jeruzalem (Ezra 7:28b). Ezra had zich het Woord van God eigen gemaakt, zowel in de theorie als in de praktijk. Dat Woord had hem gevormd en nu kwam hij ook in actie, hij ging er ijverig mee aan de slag. Ezra had een passie om God te dienen én om ook zijn volksgenoten te dienen. Daar stelde hij heel zijn leven op in. Hebt u, heb ik, het verlangen om God en de medegelovigen te dienen? Ezra had het verlangen om in Gods dienst te staan. Bieden wij onszelf ook hiertoe aan? God heeft voor ieder van ons goede werken klaarliggen (Ef. 2:10). Sommigen mogen God dienen onder de gelovigen, voor anderen heeft Hij een evangelisatiewerk onder de ongelovigen. God wil ons onderwijzen en vormen, zodat wij in zijn dienst kunnen staan.

² Het gaat hier om een houding van praktische gerechtigheid, niet om het nieuwtestamentische ‘gerechtvaardigd zijn in Christus’, de rechtvaardigmaking.

Onze reputatie, Gods reputatie

We mogen gerust zeggen dat Ezra een goede naam had in zijn omgeving. Het was niet alleen zijn eigen reputatie, het werd ook overgebracht op God. De wijsheid van Ezra werd gezien als 'de wijsheid van uw God'. Het rechtvaardig handelen van Ezra werd afgemeten aan 'de wet van uw God'. In de praktijk wordt God gezien in de gelovigen. Hoe kijken de mensen rondom u tegen God aan? De praktijk van uw leven is daarop van grote invloed. Dit is in wezen niet terecht, want God valt niet af te meten aan mensen die kunnen falen.

Alleen Gods eigen openbaringen, namelijk de ooit volmaakte, wondermooie schepping, de volmaakte en zuivere wet van God, en het volmaakte getuigenis van Gods Zoon Jezus Christus, zijn het waard om Gods reputatie te verdedigen. En toch zullen de mensen kijken naar het getuigenis dat van de gelovigen uitgaat om daaraan de reputatie van God af te meten. Hoe kan God liefdevol zijn, als er geen liefde merkbaar is bij de gelovigen? Hoe kan God een rechtvaardig God zijn, als christenen niet rechtvaardig handelen? Hoe kan God

een vergevend God zijn, als christenen niet kunnen vergeven? Zulke vragen zijn – nogmaals – niet helemaal terecht, maar wel reëel. In alle tijden hebben de gelovigen de taak gehad Gods reputatie te verdedigen; en dat niet in de eerste plaats door woorden, maar veeleer door de levenspraktijk. Het is goed dat te beseffen. Hoe wij leven beslist voor de mensen om ons heen niet alleen onze eigen reputatie, maar evenzeer die van God! Er staat heel wat op het spel, en daarom moeten wij ons beijveren 'de Here waardig te wandelen' (Kol. 1:10).

Jezus Christus, Gods reputatie

De Persoon die bij uitstek Gods reputatie waardig verdedigd heeft, is de Heer Jezus Christus Zelf. In Hem kwamen alle eigenschappen van God op zijn mooist naar voren. Aan Hem mocht God afgemeten worden. God kón met Hem niet beschaamd uitkomen. 'Hij is het beeld van de onzichtbare God' (Kol. 1:14), 'de afdruk van zijn wezen' (Hebr. 1:3), 'het beeld van God' (2 Kor. 4:4). Laten wij leren van Hem en Gods reputatie eer aandoen door de praktijk van ons leven!

Oude Sporen 2010

